

א. טריפה

1. למה הגיוני לאסור אכילת פגר של בהמה, או להשאיר את הסיכון באכילה לעניים ביותר אשר אינם אזרחים ולאנשים "חיצוניים"?

שמות (פרשת משפטים) כ"ב, ל

... וּבִשְׂרָה בְּשִׂדְהָ טֹרְפָה לֹא תֹאכְלוּ לִבְלֹב תִּשְׁלַכְוּ אֹתוֹ

ויקרא (פרשת אחרי מות) פרק יז פסוק טו	דברים (פרשת ראה) פרק יד פסוק כא
וְכָל־נֶפֶשׁ אֲשֶׁר תֹאכַל נְבִלָה וְטֹרְפָה בְּאֶרֶץ וּבְגֵר וְכֹסֶס בְּגֵדוֹ וְרִחֹץ בְּמַיִם וְטָמֵא עַד הָעֶרֶב	לֹא תֹאכְלוּ כָל־נְבִלָה [= מגעיל]; לִגֵר [= אינו אזרח] אֲשֶׁר־בְּשִׂעְרֵיךָ תִתְנַנֶּה וְאָכְלָה אֹ מִכֹּל לִנְכָרִי

2. למה הגיוני לאסור את האכילה של בהמות פגומות?

רמב"ם הלכות שחיטה ה:א

כבר ביארנו בהלכות איסורי מאכלות שהטרפה האמורה בתורה היא הנוטה למות

3. למה המבי"ט התיר את הבהמות הבאות (בלי להתייחס להלכה בצורה טכנית), למה הבית יוסף אסר,

ולמה המבי"ט גם אסר בסוף?

שו"ת מבי"ט חלק א סימן קנו

1. כתב החכם הרב כה"ר יוסף קארו יצ"ו שראה מה שחלקתי עליו במה שאסר זה ח' ימים הבהמות הלקויות במעיהן מצד עשב שאוכלו ומתות וכו' ואמר כי לא נזכרתי ממה ששנינו חכם שאסר אין חבירו רשאי להתיר ואני אומר לא נזכרתי שהיא משנה וידעתי כי היא ברייתא ושאינה ענין לנדון שלנו כי הבהמה שאסר הוא לא התרתה אני אי משום כבודו אי משום דשויה חתיכא דאיסורא כמו שפי' המפרשים ז"ל אבל אחר כך באו אלי הטבחים והראו לי בני מעים שהיו נרשמים בהם כמו טפות דם מצד אכילת אותו העשב ברוב הבהמות שהיו שוחטים באותם הימים ואמרת להם שהיה נראה לי שהיו מותרות וכתבתי ראה להתירן כי גם שהיו מתות קצת בהמות מאכיל' זה העשב הנקרא כלך הוה ליה סם המות דבהמה שהיא מותרת ...
2. ואם כן אינן נאסרות הבהמות באכילת עשב זה הנקרא כלך אפילו שמתות הרבה מהן באכילתו שהרי סם המות דבהמה הן מתו' בו ואפי' הכי הן כשרות כדאמר' כ"ש שאינו סם המות גמור דבהמה...
3. ולענין מה שהשיג על שהתירי מה שאסר הוא, כבר כתבתי כי אותה הבהמה שאסר הוא לא התרתי'... ומצאתי בתשובות מהרי"ק ז"ל שורש קע"ב ענין זה שכתב כי מה שאמרו חכם שאסר אין חבירו רשאי להתיר ה"מ בהך עובדא גופא אבל בעובדא אחרינ' מי הוא שיטע' לומר שלא יוכל להתיר אם כן כשיטעה חכם אחד בשיקול דעתו ישאר טעות זה לדורות וכו' וכמו שהאריך בזה שם.
4. נאם הצעיר משה. שנת יש"ב.

שו"ת אבקת רובל סימן ריג

1. ראיתי מה שכתב החכם ה"ר משה מטראני יצ"ו לחלוק עלי כמה שזה כמה ימים שאסרתי בהמות הנמצאות לקיות במעיהן ואומרים שהוא מצד עשב אחד שאוכלת ומתות וחשש החכם אולי אסרתי אותם מצד שמתות מחמת אכילת אותו עשב שעל זה דנתי מדעתי שמסתמא היה נוקב בני מעיה
2. וע"ז כתב שאין לאסור מטעם זה שהרי אכלה סם המות הבהמה כשרה: וכתב עוד... לא הוזכר בגמרא דבר שנוקב אלא קורט של דם... ואפי' אם תמצא עשב שהוא ספק נוקב הרי כתב הרב תבדק והוא כדעת בעל הלכות גדולות שכתב שיש בדיקה לנקב בני מעיים
3. אבל רש"י כתב שאין בדיקה לבני מעיים מפני שאין נקב דק ניכר בהם וכן פסק הרשב"א בת"ה וכן דעת הראב"ד שכתב קשה היא בדיקת הדקים: ואפי' לדעת הרב בה"ג דיש בדיקה לנקב בני מעיים היינו כשאירע פעם א' במקרה אבל בנ"ד... מי הוא שיסמוך על עצמו לבדוקם...
4. ועוד... במרדכי שכתב ראבי"ה ששמע ממורינו ממיץ שאמר לו ר"ת פה אל פה על הא דכל שהרופא גוררו דאין אנו בקיאים בגררו שהרופאים גוררים לכך ראוי להחמיר כשנשתנה מראית הבשר עכ"ל
5. הילכך הוי לקות זה שבמעיים כנקב וטרפה:
6. ואחר שכתבתי זה העיד אלי אחד מהשוחטים המובהקים שלקות זה כשממשמשים בו הוא מתמסס ונמצא המעים נקוב נתבאר ממה שכתבתי שכל שנמצא לקות במעיים כמו זה הנמצא בבהמות אלו בין שיהיה מחמת אכילת עשב בין מחמת סבה אחרת הוי נקב וטרפה ומה' ית' אשאל ינחנו בדרך אמת ויזכנו לעבודתו אמן:
7. אחר הדברים האלה בראות הקצבים שיש מי שמתיר ותוקע עצמו בדבר לא נתקבלו דברי והאכילו מהבהמות הנזכרות ויד' ה' היתה בעם וחלו כמה וכמה מהאוכלים מהבהמות ההם מהחולי ההוא בעצמו שהיה לבהמות הנזכרות כי היה להם שלשול דם ומתו בעונות עשרה נפשות והנשארים הגיעו לנקודת המות
8. וכראות החכם כי כן חזר החכם הנזכר והודה לדברי והסכמנו לאסור כל בהמה הנמצא לקות במעיה כל שהוא

Paskening Responsibly יראת הכבוד לחכמת התורה, והפסיקה כיעוץ

9. וכן פשט המנהג כמה שנים וכתבתי זה להיות מזכרת לדורות
10. נאם הצעיר יוסף קארו

4. לפי מה שלמדנו, למה הרמב"ם צודק שאין לאכול את הבהמה שנטרפה אע"פ שניתן לרפאותה (אלא אם
אכן נתרפאה לפני ששחטו אותה)?

רמב"ם הלכות שחיטה י: יב-יג

טריפות אלו... שמנו ואמרו שהן טריפה אף על פי שיראה בדרכי הרפואה שבידינו ש...אפשר שתחיה מהן. אין לך אלא מה
שמנו חכמים שנאמר על פי התורה אשר יורוך.

ב. נדה

5. מה הבעיה המוסרית למספר רב של נשים בלצפות מהן לקיים יחסים בזמן נדותן?

ויקרא פרק יח

ושמרתם את חקתי ואת משפטי אשר יעשה אתם האדם וחי בהם אני יהוה. איש איש אל כל שאר בשרו לא תקרבו לגלות ערוה
אני יהוה... ואל אשה בנדת טמאתה לא תקרב לגלות ערותה.

יחזקאל פרק כ"ב (י)

עֲרוֹתֶיךָ אֲבֹת דְרָבִי נָתַן נֹסְחָא אֶפְרַיִם

מִסַּכְת אֲבוֹת דְרָבִי נָתַן נֹסְחָא אֶפְרַיִם

- עשר קללות נתקלה חוה באותה שעה שנאמר אל האשה אמר הרבה ארבה עצבונך והרויך בעצב תלדי בנים ואל אישך
תשוקתך והוא ימשל בך (שם י"ו).
- אלו שתי "רבייות" – דם; אחת דם צער נדה, ואחת דם צער בתולים.
- והרויך זה צער העבור. בעצב תלדי בנים כמשמעו. ...

על פי תשובתך, למה שמואל היקל במקרה הבא?

תלמוד בבלי מסכת נדה דף נז ע"ב

אמר שמואל: בדקה קרקע עולם וישבה עליה, ומצאה דם עליה - טהורה, שנאמר ויקרא טו+ בבשרה - עד שתרגיש בבשרה

על פי תשובתך, למה הב"ח החמיר במקרה הבא (ואף הנשים מכנות את הפרישה כ"דם")?

ב"ח יורה דעה סימן קפח:א

ומצאתי כתוב על שם גדול אחד מה"ר זנוויל כ"ץ שקיבל מאשה חכמה כשנמצא בתם לבנה לאחר שרחצה האשה בחמין דהיא
טמאה שדרך הדם להתלבן לאחר הרחיצה ע"כ. אחר כ"ה שנים בא אלי חכם זקן אשכנזי והראה לי כתוב בשם מה"ר יעקב מרגלית

A Niddah Discussion in a Forum – with my Input at the End

Hi all,

There is a young woman (about 30) that I've been in touch with for about 2 years. She has a medical problem which causes a LOT of uterine bleeding. It is something she has seen many, many doctors about, and she says there is nothing they can do. If she would go on hormones to control it, that would affect some other problems with her heart - I don't know the whole story.

What I do know is that she bleeds heavily for anywhere from 9-12 days. Sometimes even longer. After that, she spots unpredictably. I have counseled her about trying to take our any internal menstrual products (she uses the diva cup) as soon as possible, so that she can be dealing with Ktamim and not in the d'orraita realm. This has helped her somewhat, and has taken a couple of days off her bleeding time. She does whatever she can in terms of a hefsek tahara, but at this point she has minimized her niddah practice considerably out of fear of seeing something and then needing to wait again. She basically considers the sight of a clean diva cup as a bedikah. She describes gushes of blood that appear out of nowhere without warning, even toward the end of her cycle. Sometimes it is even 16 days before she stops bleeding, although it's usually not that long. She has chosen not to keep a full 7 nekiim - for the sake of having any time at all with her husband before she bleeds again. She waits a few days and then goes to the mikveh. So for the past year they have been able to have about a week and a half of physical relationship before she then starts to bleed again. Needless to say, it is a difficult situation.

Paskening Responsibly יראת הכבוד לחכמת התורה, והפסיקה כיעוץ

Lately, her spotting has become worse (if that's even possible...) and even during her "clean" time, she is spotting more unpredictably. At this point, she is afraid to have sex with her husband at all because if he finds blood on his body (which she says would be inevitable) that would send her back into Niddah. She at least doesn't want to be niddah, I guess so that they can be physical in other ways. They don't keep harchakot extremely strictly, although I haven't asked her all those details, but she basically has shut down her sex life so that she can avoid becoming Niddah even while she's not bleeding (although she always kind of is)

Oy. I spoke to her a bit before Rosh Hashana and she told me about how the spotting had gotten worse. I feel for her. It seems like medically she is doing all she can, and any time I suggest things like alternative medical approaches and so on, she really just doesn't feel hopeful enough to try anything else. She has obviously been dealing with this for years and feels like there is nothing to be done.

In terms of Niddah, I don't know what to advise her anymore either. I know that if he finds blood on his penis she will be considered Niddah - right? And so too, if she sees blood on her own body. Should I advise her to have sex in the dark with colored sheets and not look? She is so afraid of becoming Niddah that I don't know if she'll be open to that.

I did begin a conversation with her about other kinds of sexual activity that would not involve him putting his body inside her vagina, which she hadn't really considered before but was open to. (not that she hadn't considered oral sex or other sexual activity before, but she hadn't thought about it in the context of her niddah worries)

I guess I'm asking two things: Firstly, anything I haven't thought of here?

Secondly, do you think I should push her to see a marital therapist? She is in Toronto, if anyone knows someone who would be able to deal with this kind of thing. (Rebecca Nadler?)

Thanks, all.

Gmar chatima tovah

R-

Hi R-.

This is truly so difficult for this couple. I am glad they are speaking to you, though. That must give them a sense of support that you are trying to help them through this difficult time.

I would first suggest that you understand the complete report from her GYN. This could be fibroids but it could be other things as well. If she is about 30 and is having spots like these, there is clearly something else going on. Sometimes there are cysts or other lesions which can cause spotting due to dryness and the like and it is not uterine at all but cervical. Has she had any miscarriages? When there are miscarriages, some women will spot not from uterine blood, but, occasional remains in the cervical region. An internal exam will clarify some of these questions.

So, a potential remedy is birth control. You mentioned some concern with her heart. But, there are some long term contraceptions which may help. But, first: Do they have children? Do they want to have them now? Is she on any birth control. Birth control can sometimes stabilize spotting (but, of course, an IUD can cause spotting as well). There is more information that needs to be understood: Is this uterine blood? What is the color of the spotting? Has she shown you the color? If it is brownish, than this is discharge.

Also, if it is less than a gris, she can spot and continue on and the spots are not mitztaraif anyway.

I would definitely recommend that she wears dark underwear (black).

They should use colored sheets.

They should have relations in a dark place. But, of course, if he sees blood, she is in niddah. Perhaps he wipes himself after intercourse from any discharge and flushes it down the toilet in the dark.

G'mar chatima tovah.

B'hatzlakha.

D-

D--, Thank you for the response. To flesh out some of the info for you: this is not just spotting, but gushes of blood. I have counseled her to use colors as much as possible but it is not helping. And it is not brown but red. Yes, clearly there is something medically going on here. No she has never been pregnant, no she is not on birth control, and the doctors have not found anything conclusive. Her doc is now talking about the possibility that it is endometriosis, which she has not tested for yet and is somewhat fearful of, because apparently it is a very invasive and difficult test and also would imply that she is likely infertile.

She said that when she did go on birth control to try and control it hormonally, she bled for 60 days straight.

I don't think I can really understand the medical extent of what is happening because she and her doctors don't know yet either. It complicates things that she had been seeing a doc in Florida when she lived there, then moved to Chicago where she didn't really pursue it, and now just moved to Toronto. So she doesn't have a long-term medical professional and is only now starting to speak with her Toronto doc about all the possibilities.

I will advise her about the dark place, etc.

The one suggestion that I've gotten from R Jeff Fox and from Anat Sharbat (who researched this extensively with regards to fibroids) is that perhaps there is room to rely on the Tzitz Eliezer's view that extreme abnormal bleeding might not be considered niddah. I haven't had the time yet to go through his piece about it, but I think he is talking in the context of fibroids and I'm not sure how far it can be extended.

Oddly enough, she does not feel an urgency here with regards to the Niddah piece. She is mostly dealing with the medical side of things, since it has gotten worse lately. And she has basically given up on having a normal sex life for now. Sad. But I will keep on it, and please offer any more insight you may have. I will likely call Rabbi Love and have a talk about it with him as well.

Gmar Chatimah Tovah everyone.

R-

Dear R-

I did not realize that she is bleeding so much. This sounds like a medical issue that needs resolution for certain.

Before she heads for the niddah shailos, I do believe that she requires serious medical investigation. Just for her overall health: I would recommend that she speaks to whatever doctor she can about having an ultrasound or MRI. You want to rule out more serious questions.

If it is fibroids or endometriosis, at times, I have seen that pregnancy helps with some of these issues. But, if it is endometriosis, you are right that chances are that pregnancy is going to be quite a hurdle (it is also not clear to me that this is what she wants/needs right now).

Is it clear that this is uterine blood and not cervical? I do believe she should have major follow up with a doctor.

But, I am sure that has been advised by many to investigate further.

To me, that is the most dachuf now.

Kol tuv,

D-

My answer:

Dear R-

I was holding back until someone else -- D -- made the point of prioritizing.

Now, I would like to make that same point in Halakhic concepts. If you bear with me, it also affects how the Titz Eliezer is apparently being misread by some people -- as far as I am understanding from second-hand reports here.

1. You wrote that "oddly enough, she does not feel an urgency here with regards to the Niddah piece" and in an earlier post you wrote that she is not interested in having sex and had not even considered alternative ways of having sex. In other words, you described a woman who feels that she is be-zavut.

To elaborate: Issur Nidda and Zavut are not merely aesthetic issues [or male fear of blood etc issue] (i.e. tum'a - Lev 15). It is also an ethical issue (i.e. arayot* - Lev 18). There is an ethical dimension to the Torah setting up these standards of non-sexual "space".** [In fact, menstrual taboos do not exist in societies in which women are treated as pure sexual objects of male control (as in hunter-gatherer societies). So that purity taboos might best be read as a response to ethical taboos. (I cannot elaborate on this human phenomenon in a post.)]

In any case, if this woman is possibly suffering from endometriosis, and may very well also be in pain, all the legalistic constructions won't change the fact that she is suffering a form of zavut and that her husband is forbidden to have sex with her (and she is forbidden to set a cultural precedent of having sex under such conditions). According to what you wrote, she even seems to have expressed that in layperson's terms.

It is only if a woman would have some similar condition but with long breaks between bleedings, then one could discuss the mahloket Rambam and Ramban on how often to allow sex mi-de-Orraita. (They use an abstracted model of seven days nidda and zavut with seven day breaks which I assume that you learned this when you learned Nidda and Zava de-Orraita.) The point is that a minimal break of seven days is required.

2. On the other hand, there are cases where we know that the bleeding is not due to a physiological illness but rather an anatomical anomaly. In that case, the erva considerations don't kick in since there are no secondary symptoms and so neither does the responsive issur on sex due to tu'ma considerations.*** This is somewhat similar to ignoring unexpected fleeting stains when a woman is feeling fine and so can attribute the stains to aspects of her daily life (such as killing a chicken :)) or can walk away from them (such as stains found on something that is not mekabel tuma); those stains are physiological but functionally insignificant in life.

Along these lines: the Titz Eliezer and the Hazon ish did not fly in the face of all of Torah through Halakhic tradition to permit a the husband of a woman with fibroids or uterine polyps and the woman herself to ignore the time when pituitary hormones levels are up. They explicitly only say that "anatomically caused" continued bleeding that includes uterine lining is okay; only that bleeding, but not the blood that comes for example with cramping for let us say a woman with fibroids.

I do not know how effective a medium of communication a post can be, but I am trying to communicate that Hilkhhot Nidda is a way of handling real life issues around menstruation, zavut (which can range from illnesses to menopause), and only later around even healthy women pretending to be wary of bleeding for seven days after their period.**** I am trying to communicate that it is not meant to be a way of either imposing artificial strictures nor of artificial escapes.

Elisha

[*Whether according to Rishonim who defines issur gilui be-niddut as identical to the standard arayot or according to Rishonim who identify it only as similar to standard arayot.

**It is true that some women at some times in their lives desire sex at such a time etc, but given a proclivity of x% of women to avoid invasive sex under such conditions, the Torah set up an erva -- just as women across cultures shore this norm up. The problem that some women/people are restricted for the sake of other women/people is a general problem with setting up any protective human cultural standards in any culture and is also an inherent problem of not having cultural standards.

Paskening Responsibly יראת הכבוד לחכמת התורה, והפסיקה כיעוץ

*** there is one scenario where a woman can be considered teme'ah although ervah of hiyyuv karet does not apply, but the issur of sexual tum'a that impurifies the man for seven days [Lev ch15] also does not apply (Rambam Issurei Bi'a 7:??).

**** I am not going to start proving that this humra really was begun by women -- even if it was the effect of borrowing from a Zoroastrian model [Yaakov Elman]. i will just point out that there were communities that used to observe even 14 days automatically.

Elisha

Dear R-

Apologies. As regards reading the Titz Eliezer and the Hazon ish regarding maka correctly as still leaving a woman with a time of niddut, I assumed that we all know the mekorot instead of writing them. So, here are some:

רמ"א יורה דעה הלכות נדה סימן קפז סעיף ה

ומ"מ בשעת וסתה, או מל' יום לל' יום, אינה תולה במכתה, דאל"כ לא יטמא לעולם. (ג"ז שם ובב"י בשם סמ"ג וסמ"ק).
וכתמים, תולה בה בכל ענין (במרדכי).

פתחי תשובה יורה דעה סימן קצו (ה)

מ"ש עוד הח"ד שם דבין אשה שהחזקה נדה ואח"כ נולד לה מכה שמוציאה דם ובין אשה טהורה שנולד לה מכה שמוצ"ד ואך טמאה ביום עונה שלה כדלעיל סימן קפ"ז ס"ה

מכיון שהחזקה לטומאה אינם יוצאים מטומאתם עד שיהיה בדיקת הפסק טהרה ויום אחד מהשבעה נקיים נקי לגמרי בלי ראיית דם מכה (הובא בקיצור לעיל סי' קפ"ז ס"ק ל"א)

האריך בתשו' חתם סופר שם לחלוק עליו ומדבריו מבואר דמודה ליה בחדא ופליג עליה בחדא

ודעתו להלכה דאשה שהיתה טמאה נדה וטרם שפסקה בטהרה ומעיניה עדיין פתוח נולד לה מכה בזה צדקו דברי החו"ד ואין לה היתר לפסוק בטהרה (המעין יבין שגם בזה החלוקה אינו מודה לגמרי להחו"ד)

אבל אשה שמעיניה סתום שנולד לה מכה והגיע יום וסתה ואנו חוששים... ומטמאים אותה אז אחר שעבר עליה כ"כ ימים אשר אין דרך דם למשוך אצלה ומסתמא כבר סתם מקורה תוכל לפסוק בטהרה באופן שתעמוד כל בה"ש בהיסת הדעת מכל ההורים ומחשבות ותשיח ע"ע ואם לא תרגיש אז פתיחת המקור תפסוק בטהרה ותטהר ע"ש בטעם הדבר

Even the Rashba position (תורת הבית הארוך ז, ד) that says that if the wound blood is no different in appearance to menstrual blood there is no need to suspect menstrual blood even at the time of onata, speaks only about blood seen during sex. There is no need to treat that blood as potentially menstrual until the blood flow increases and so is clearly menstrual -- or she has secondary menstrual symptoms.